

INSTRUCCIONS O RECOMANACIONS ADREÇADES AL PROFESSORAT

El taller o bloc **Cohesió de grups** està format per una part o sessió. En la guia *Salvant el meu territori* s'explica detalladament el contingut de cada taller o bloc i s'hi inclouen recomanacions sobre com treballar-lo a l'aula.

La sessió s'acompanya del següent:

1) Presentació guia Cohesió de grups dirigida al professorat amb les instruccions i les recomanacions necessàries per a desenvolupar aquest taller a l'aula.

Es recomana al professorat que, abans del taller, es contextualitze en la cohesió de grups amb la teoria que se li ofereix. En la sessió amb l'alumnat a l'aula, podeu presentar i explicar que es duran a terme dues dinàmiques perquè el grup es conega. Tot seguit, podeu començar amb la primera. Si hi esteu contextualitzats i coneixeu altres dinàmiques amb els mateixos objectius, podeu substituir les propostes per les que ja coneixeu, ajustant-vos a la temporització.

Les instruccions i recomanacions dirigides al professorat apareixen en text de color MORAT, com el que utilitzem aquí, perquè s'identifique clarament com a text complementari. Les diapositives d'activitats es diferencien perquè tenen el fons grisenc.

Esperem que el contingut siga interessant i útil.

Salvant el meu territori

Taller Cohesió de grups

Begoña Ivars Nicolás
bivars@umh.es

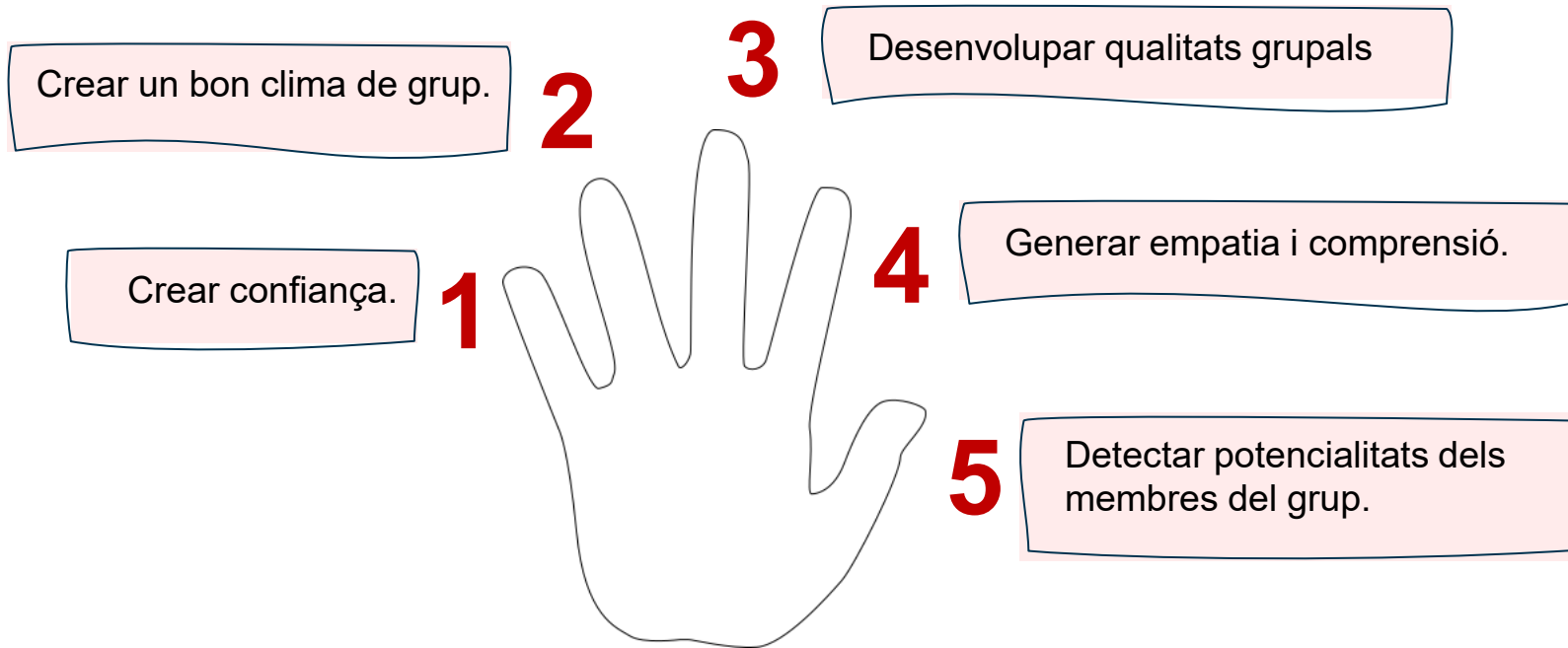

INSTITUT INTERUNIVERSITARI
LÓPEZ PIÑERO - SEU UMH

Cohesió de grups

Objectius

Cohesió de grups

Sumari

1. Contextualització per al professorat sobre la cohesió de grups

- 1.1. Què són les dinàmiques de cohesió de grups?
- 1.2. Objectius de les dinàmiques de cohesió de grups
- 1.3. Tipus de dinàmiques

2. Dinàmiques per a aplicar a l'aula

- 2.1. Dinàmica de presentació: la teranyina
- 2.1. Dinàmica de comunicació: avions de paper

Cohesió de grups

Cohesió de grups

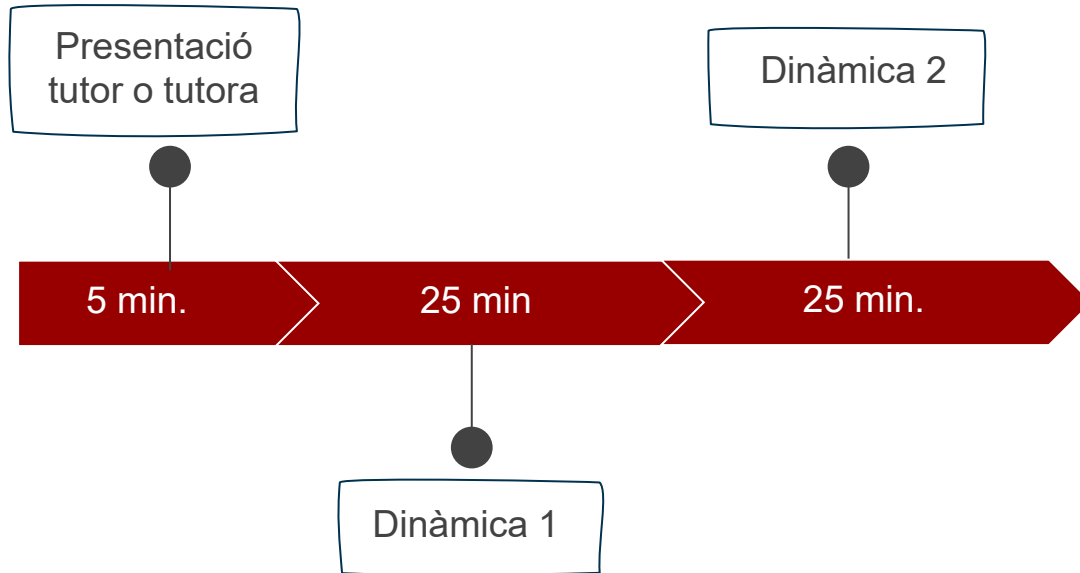
1.1. Contextualització per a al professorat

1.2. Dinàmiques

Cohesió de grups

Temporització

Cohesió de grups

1.1. Contextualització per al professorat

Les dinàmiques de cohesió de grup són maneres, mètodes o mitjans sistematitzats d'organitzar i desenvolupar l'activitat del grup d'acord amb uns objectius clarament definits, en un moment determinat.

S'utilitzen dinàmiques per a **entrenar les persones en el funcionament grupal**, per a facilitar la comunicació interpersonal i confrontar diferents punts de vista, en un clima **d'harmonia i de respecte**. S'usen dinàmiques per a exposar temes, per a discutir-los i per a aprofundir en el contingut d'aquests. S'utilitzen dinàmiques per a percebre la realitat, per a analitzar-la i per a planificar. A més, per mitjà d'aquestes, podem estudiar els efectes que produeix la interacció en els components d'un grup.

Cohesió de grups

1.1. Contextualització per al professorat

La dinàmica exigeix una persona que sàpiga manejar-la i guie el grup amb explicacions o instruccions clares, orientades als objectius que es pretenen assolir.

Cada dinàmica exigeix un temps determinat i ha d'estar adaptada a les característiques del grup perquè es pugui abordar.

No s'ha de forçar ningú a participar-hi.

Cohesió de grups

1.1. Contextualització per al professorat

L'elecció de la dinàmica dependrà dels objectius que perseguim. Per a aquest projecte són els següents:

1. Coneixement del grup, aprofundiment del coneixement. Consolidació del grup. Per a crear confiança i aconseguir un bon clima d'interrelacions entre els membres del grup (equilibri socioemocional).

Desenvolupament de qualitats grupals: responsabilitat, sinceritat, treball en equips, relacions mútues, renúncia, responsabilitat mútua, presa d'iniciativa, sentit comú... Per a establir la cooperació fent saber als membres del grup el valor del treball en equip.

Cohesió de grups

1.1. Contextualització per al professorat

3. Remarcar el **potencial i les virtuts dels integrants** del grup en els diferents àmbits. Per establir sinergies i comprendre les condicions que faciliten o inhibeixen el bon funcionament del grup.
4. Per aconseguir més **productivitat** en l'assoliment dels objectius proposats en cada projecte.
5. Valorar els **diversos punts de vista** sobre una cosa concreta. Tots els membres són iguals a l'hora d'expressar les seues idees i participar. Les opinions que s'expressen s'han de respectar i considerar.

Cohesió de grups

1.1. Contextualització per al professorat

El tipus de dinàmica dependrà de les variables del grup següents:

1. Nombre de participants. Un grup de 6-8 és ideal per a mantenir el protagonisme de cadascun.
2. Dimensió afectiva. Pot ser un nivell de confiança alt, mitjà o baix. Quan el grup estiga format per persones de diferents cursos, grups d'amistat, centres educatius, etc., el nivell de confiança serà baix, bé per desconexament entre ells o bé per prejudicis previs.
3. Participació d'experts o no en la dinàmica. Això ho decideix la persona tutora en cada cas.
4. Efectes que es pretenen. Hi ha dinàmiques per a aconseguir equilibri i satisfacció socioemocional. Altres per a estructurar, organitzar i dur a terme tasques. Desitgem que, en aquest projecte, hi haja tots dos efectes.

Cohesió de grups

1.1. Contextualització per al professorat

Dinàmiques de presentació

Es tracta d'un primer acostament per a **aprendre els noms i alguna característica** dels membres del grup. Són idonis quan les persones participants no es coneixen.

Tienen como objetivo:

- Conèixer els membres d'un nou grup.
- Aprendre noms.
- Estimular la soltesa dels membres

Cohesió de grups

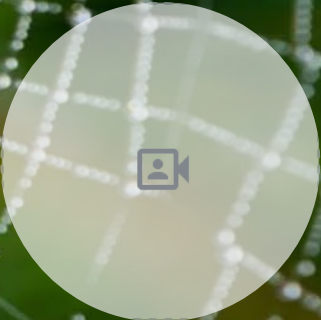
1.1. Contextualització per al professorat

Dinàmiques de comunicació

Es tracta d'estimular la comunicació entre participants, afavorint la comunicació verbal i la no verbal.

Tenen per objectiu el següent:

- Permetre expressar idees i conclusions.
- Analitzar diferents punts de vista.
- Arribar a acords.

Cohesió de grups

1.2. Dinàmiques

Dinàmica de presentació: La teranyina

Material:

- Cabdell de cordell de deu metres aproximadament.
- Espai diàfan.

Temporització:

- 20-25 minuts. Explicació de les normes del joc, desenvolupament del joc, reflexió i conclusions.

Cohesió de grups

1.2. Dinàmiques

Dinàmica de presentació: La teranyina

Part 1. Es col·loquen tots els membres en rogle i el o la guia de l'activitat, també en el rogle, té un cabdell de cordell. En noranta segons diu com es diu, quina edat té i on estudia. A més, per aprofundir en els seus gustos, diu la seua pel·lícula, joc o esport preferit i explica per què li agrada. Quan acaba, sostenint l'extrem del cordell i soltant-ne un parell de metres, llança el cabdell a una altra persona del rogle. Es repeteix l'acció fins que tots els membres s'hagen presentat i subjecten el cordell.

Cohesió de grups

1.2. Dinàmiques

Dinàmica de presentació: La teranyina

Part 2. Ara cal desenredar la teranyina que s'ha format. Començant per l'última persona que ha parlat i en sentit invers, anirem recollint el cordell. Per a fer-ho, hem de recordar el nom i el que li agrada a aquesta persona perquè pugui tornar el cabdell a l'anterior. Per tant, altres persones del grup han de dir el seu nom i el que li agrada fer per a alliberar-lo del cabdell i que li'l passe a la persona que segueix el cordell. Es repeteix successivament fins que arribi a la persona guia de l'activitat.

Cohesió de grups

1.2. Dinàmiques

Dinàmica de presentació: La teranyina

En acabant, s'explica que formen un equip i que aquesta activitat s'ha pogut dur a terme gràcies a l'escolta activa i al treball cooperatiu de tot el grup.

Han romput el glaç, han expressat i justificat idees a la resta. A partir dels seus gustos, es poden conèixer més bé els interessos o el potencial de cada membre per valorar sinergies o com es poden complementar amb les seues diferències, així com detectar fortaleeses o carències en competències genèriques.

Cohesió de grups

1.2. Dinàmiques

Dinàmica de comunicació: avions de paper

Material:

- Fulls i llapis o retoladors de color.
- Taules i cadires.

Temporització:

- 20-25 minuts. Explicació de les normes del joc, desenvolupament del joc, reflexió i conclusions.

Cohesió de grups

1.2. Dinàmiques

Dinàmica de comunicació: avions de paper

Part 1. Es proporciona un full de paper i colors a cada participant. Cadascú fa el seu avió de paper (se n'esperen diferents dissenys, amb cua o sense, alerons més grans o més menuts, etc.) i el pinta al seu gust (colors, motius, etc.). Tenen entre 5 i 10 minuts. Tot seguit, han d'explicar breument per què ho han fet i pintat així. Tenen 60 segons per persona. S'espera que l'alumnat dissenye els seus avions tenint en compte la part funcional o no, per la qual cosa eixiran dissenys en què es done prioritat a la funcionalitat o l'estètica, o a res en concret. Aquesta informació ajudarà a conèixer alguns dels interessos de l'alumnat.

Cohesió de grups

1.2. Dinàmiques

Dinàmica de comunicació: avions de paper

Part 2. D'acord amb les explicacions, entre tot el grup, se seleccionen i justifiquen les millors característiques per a dissenyar un únic avió amb dos objectius: 1) que l'avió vole més lluny (i ha de provar-se) i 2) que es puga camuflar aterrant a la selva. Aquestes idees s'escriuen en la pissarra o en un full en blanc. Tenen 10 minuts.

Cohesió de grups

1.2. Dinàmiques

Dinàmica de comunicació: avions de paper

En acabant, s'explica que formen un equip i que aquesta activitat s'ha pogut dur a terme gràcies a l'escolta activa i al treball cooperatiu de tot el grup. Han expressat i justificat idees a la resta i han arribat a acords. A partir dels seus gustos, es poden conèixer més bé els interessos o el potencial de cada membre per valorar sinergies o com es poden complementar amb les seues diferències, així com detectar fortaleeses o carències en competències genèriques.

Cohesió de grups

Bibliografia

MOLINA ÁLVAREZ, María Teresa (2011). Dinámicas de grupo para la cohesión de grupo. *Revista digital. Innovación y experiencias educativas*. España. Disponible en https://archivos.csif.es/archivos/andalucia/ensenanza/revistas/csicsif/revista/pdf/Numero_40/M_TERESA_MOLINA_1.pdf

Salvant el meu territori amb la UMH. Programa d'enriquiment intel·lectual ©
2025 by IILP-UMH is licensed under CC BY-NC-ND 4.0. To view a copy of this license,
visit <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Per a citar aquesta obra, per favor, utilitzeu la referència següent:

Cognoms i nom de la persona o persones que signen aquest document (2025). Títol del document. Programa d'enriquiment intel·lectual Salvant el meu territori. Universitat Miguel Hernández d'Elx. Disponible en <https://salvandomiterritorio.umh.es/>

**INSTITUT INTERUNIVERSITARI
LÓPEZ PIÑERO - SEU UMH**

**UNIVERSITAS
Miguel Hernández**

Vicerrectorado de Estudiantes
y Coordinación

Taller d'investigació i mètode científic

Gràcies

Begoña Ivars Nicolás
bivars@umh.es

INSTITUT INTERUNIVERSITARI
LÓPEZ PIÑERO - SEU UMH

